

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
Науково-навчальний інститут фінансів, економіки та менеджменту
Кафедра фінансів і банківської справи

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

**Матеріали IV Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
з міжнародною участю**

15 грудня 2017 р. – 25 січня 2018 р.

Полтава
2018

УДК 330.336

E45

Редакційна колегія:

В.О. Онищенко, д.е.н., професор; Г.В. Козаченко, д.е.н., професор; Л.О. Птащенко, д.е.н., професор; С.В. Онищенко, к.е.н., доцент; Т.М. Завора, к.е.н., доцент.

E45 Економічна безпека: держава, регіон, підприємство: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю, 15 грудня 2017 р. – 25 січня 2018 р. – Полтава: ПолтНТУ, 2018. – 195 с.

ISBN 978-966-616-177-5

У збірнику матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю представлено результати розвитку теорії економічної безпекології, теоретичні та методологічні аспекти системотворення економічної безпеки держави, регіону та підприємства, забезпечення економічної безпеки держави, регіону, підприємства (концепції, напрями дій, способи та алгоритми), оцінювання економічної безпеки держави, регіону, підприємства.

Участь у конференції взяли науковці та практики з м. Київ, Львів, Харків, Одеса, Запоріжжя, Сєверодонецьк, Хмельницький, Дніпро, Миколаїв, Лисичанськ, Кривий Ріг, Миколаїв, Суми, Полтава.

Призначений для фахівців з економічної безпеки, науковців, викладачів, аспірантів, докторантів та студентів.

Тези надано в авторській редакції. За виклад, зміст, достовірність та відсутність плагіату у тезах відповідають автори.

УДК 330.336

ISBN 978-966-616-177-5

© Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. РОЗВИТОК ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКОЛОГІЇ

Онищенко В.О., Бондаревська О.М.

Забезпечення економічної безпеки територіальних громад як основного елемента регіональної безпеки 8

Харазішвілі Ю.М.

Теоретичні основи ідентифікації та стратегування рівня економічної безпеки 11

Рач В.А.

Экономическая безопасность в контексте конвергенции наук и технологий 14

Саломатіна Л. М.

Аналіз погроз економічній безпеці на регіональному рівні 17

Козаченко Г.В., Погорелов Ю.С.

Ризик, загроза, небезпека в економічній безпекології: каузальний зв'язок 24

Рудніченко Є.М., Гавловська Н.І.

Економічна безпека фінансових установ в умовах трансформацій інституціонального середовища 27

Мельниченко О.А.

Загрози безпеці української економіки 30

Онищенко С.В.

Бюджетна безпека України в умовах бюджетної децентралізації 33

Христенко Л.М.

Стратегічні, оперативні та тактичні аспекти в управлінні витратами на забезпечення економічної безпеки підприємства 35

Свистун Л.А.

Класифікація загроз економічній безпеці аграрного сектору України 38

Гаєвський А.М.

Економічна безпека вищих навчальних закладів в інноваційній економіці 41

Гладких Д.М.

Перспективи поширення обігу криптовалют в Україні 44

Никишин Е.В.

Проблемы и принципы инвестирования агропродовольственного комплекса как фактор экономической безопасности Украины 47

Булкіна І.А., Кріпкий А.Ю.

Корпоративна безпека: актуальність дослідження та забезпечення 50

Бойко Є.О., Казарян Е.М.

Екологобезпечний механізм в агровиробництві 52

Подальші наукові розвідки мають бути присвячені розробці рекомендацій, спрямованих на покращання економічної ситуації в Україні.

Література

1. Мельниченко О. А. Економічна безпека як складова національної безпеки. Молодий вчений. 2015. № 2. Ч. 6. С. 1230–1233.

БЮДЖЕТНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ»

С.В. Онищенко, *кандидат економічних наук, доцент*
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

Стан бюджетної безпеки України істотно залежить від рівня бюджетної розбалансованості та надмірної централізації місцевих бюджетів, що у свою чергу посилює регіональні диспропорції, проблеми з нарощуванням дохідної частини місцевих бюджетів та характеризується збільшенням диференціації рівнів соціально-економічного розвитку регіонів.

Важливим чинником незадовільного рівня забезпечення бюджетної безпеки, наявність якого стримує ефективність механізму формування і виконання бюджетів усіх рівнів в Україні, є перевищення видатків бюджету над його надходженнями, що зумовлює прояв численних загроз. При цьому дефіцит властивий як державному бюджету, так і місцевим бюджетам, а його негативний вплив проявляється в недофінансуванні таких життєво важливих галузей, як охорона здоров'я, освіта, житлово-комунальне господарство й соціальна сфера.

Суттєва залежність місцевих бюджетів від державного бюджету, свідчить про недосконалість розподілу дохідно-видаткових повноважень між рівнями управління і системи міжбюджетних відносин, а також про проблеми з нарощування дохідної частини бюджетів адміністративно-територіальних одиниць через слабку економічну розвиненість окремих територій. Від формування належного рівня бюджетної безпеки держави залежить розв'язання багатьох регіональних завдань та реалізація таких пріоритетів розвитку, як досягнення стабільності та ефективності життєдіяльності громадян, їх добробуту, соціально-економічного розвитку територій, забезпечення соціальних стандартів, та інших завдань.

Структурно-функціональні передумови бюджетної децентралізації та впорядкування видаткових повноважень органів місцевої влади

зумовлюють подальше реформування нормативно-правової бази, передачу повноважень, функцій і компетентності від центрального уряду до органів місцевого самоврядування, що супроводжується передачею відповідних фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення ефективності системи управління.

До таких якостей системи слід віднести:

досягнення балансу між обсягами наявних бюджетних ресурсів та обсягами функцій та повноважень, які виконують органи місцевого самоврядування;

детермінованість формування кожного з елементів системи відповідно до прогнозованих результатів їх дії;

цілісність та синтезованість елементів системи; наявність резервних можливостей у випадку недостатньо ефективної дії основних елементів;

відповідність між реальними ефектами від функціонування системи та програмованими і прогнозованими її проявами;

наявність програми відновлення рівноваги системи для забезпечення безперебійного виконання своїх функцій у разі часткового розбалансування, яке викликане ендогенними й екзогенними чинниками;

формування позитивних та негативних трендів системи для визначення максимуму й мінімуму її можливостей; урахування нелінійних факторів та нелінійних залежностей.

На основі аналітичного дослідження переваг і ризиків бюджетної децентралізації зроблено висновок, що для кожної країни існує властивий у конкретний період історичного розвитку баланс між перевагами та недоліками децентралізації, що виявляється в інституційних особливостях діяльності публічних органів влади.

Для виявлення сильних і слабких сторін, ризиків і загроз спричинених бюджетною децентралізацією в Україні використано матрицю SWOT-аналізу.

Реформування міжбюджетних відносин в умовах бюджетної децентралізації є незавершеним. Цю проблему частково пом'якшено активізацією процесу об'єднання громад. Об'єднані громади у своєму «бюджетному статусі» прирівнюються до міст обласного значення та районів. Питання подальшої децентралізації бюджетної системи є важливим у зв'язку з поточним формуванням перспективних планів об'єднаних громад: об'єднання декількох фінансово слабких громад у єдину дозволить зменшити видатки на утримання управлінського апарату і збільшити обсяги коштів на поточні потреби, що у свою чергу спростить механізм установалення прямих фінансово-бюджетних відносин між державою й такою громадою та зміцнить бюджетну безпеку на місцевому та державному рівні.